

Необхідність судового контролю, прийнятого за основу в більшості демократичних держав, полягає у тому, що такий контроль забезпечує великий ступінь неупередженості, що досягається шляхом поділу функцій кримінального переслідування і вирішення процесуальної суперечки. Проте, для реалізації даного положення, необхідно щоб норми закону відповідали усім вимогам і містили конкретні вказівки, для запобігання неоднозначному та суб'єктивному тлумаченню.

ПРАВОВІДНОСИНИ В ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

рядовий міліції, курсант 3-го курсу навчально-наукового інституту підготовки кадрів кримінальної міліції НАВС

Гандзій Ярославна Олександрівна

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент, начальник кафедри оперативно-розшукової діяльності та спеціальної техніки навчально-наукового інституту підготовки кадрів кримінальної міліції НАВС **Дерев'янюк П.В.**

Правовідносини – це врегульовані нормами права вольові суспільні відносини, що виражаються в конкретному зв'язку між правомочними і зобов'язаними суб'єктами – носіями суб'єктивних юридичних прав, обов'язків, повноважень і відповідальності – і забезпечуються державою.

Оперативно-розшукові правовідносини – це врегульовані законодавством про оперативно-розшукову діяльність та відомчими нормативно-правовими актами повноваження підрозділів та їх посадових осіб, що проводять ОРД, права і обов'язки осіб, які потрапили до її сфери, які виникають, розвиваються і припиняються у сфері оперативно-розшукової діяльності.

На даний час детальної розробки потребують питання про підстави виникнення, розвитку та припинення правовідносин у сфері ОРД та правовий статус їх учасників. Очевидно, що в ОРД відповідні служби, підрозділи та їх посадові особи мають законні повноваження щодо попередження, запобігання, припинення, виявлення, розкриття та розслідування злочинів, а також для того, щоб у визначених законодавством випадках обмежувати конституційні права та свободи людини. Однак їх діяльність не має виключно одностороннього характеру, оскільки у сфері цієї діяльності потрапляють громадяни, які так само мають певні права та обов'язки. Водночас доводиться констатувати, що в нормах Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» та

відомчих нормативних актах компетенція останніх не знайшла належного відображення, тому зважаючи на це чинне законодавство потребує вдосконалення.

У результаті наукового дослідження, виконаного на основі аналізу чинного законодавства, правозастосовної практики, осмислення наукових праць з різних галузей правової науки зроблено висновки, сформульовані рекомендації та внесені пропозиції, спрямовані на вдосконалення правового регулювання та практики діяльності ОВС.

Дістали подальший розвиток положення про те, що категорія «правовідносини» відображає усі відомі науці сутнісні зв'язки права з соціальним середовищем, суспільними відносинами та закономірності його виникнення та розвитку. У зв'язку з цим, правовідносини в ОРД визначаються як правова форма діяльності ОВС. Такий підхід надає можливість побудувати систему правового впливу та регулювання їх діяльності як за ординарних, так і за надзвичайних умов життя діяльності суспільства.

Отже, правовідносини не тільки мають відповідну внутрішньоструктурну форму у вигляді прав та обов'язків, а й виступають у якості правової форми всієї діяльності ОВС та їх працівників. Пов'язано це з тим, що категорія «діяльність» (діяльність держави, фізичних та юридичних осіб) у юриспруденції завжди виступає як підпорядковане поняття по відношенню до категорії «правовідносини» та характеризує зміст діянь їх учасників, тобто у межах права існують тільки суб'єктно-суб'єктні відносини (правовідносини), а не суб'єктно-об'єктні відносини, що відображають характер зв'язку суб'єкта та об'єкта діяльності.

Наведення терміну «правовідносини в ОРД» у теорії права дозволяє:

визначити місце цих відносин у системі правовідносин;

окреслити правові межі діяльності ОВС, яка є елементом правовідносин, характер її спрямованості, ефективність, а також недоліки та шляхи удосконалення;

підвищити рівень право розуміння та правозастосування працівниками ОВС. Теоретичне узагальнення діяльності ОВС у межах правовідносин буде сприяти формуванню ефективного та демократичного законодавства побудованого на принципі взаємовідповідальності населення, ОВС та держави.